

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001103

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черніков Юрій Валерійович

2. Yurii V. Chernikov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична культура і спорт

Дата захисту: 31-03-2026

Спеціальність за освітою: Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12003

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.11

Тема дисертації:

1. Шляхи підвищення фізичної та функціональної підготовленості дзюдоїстів 15-17 років на етапі спеціалізованої базової підготовки
2. Ways to improve the physical and functional fitness of judokas aged 15-17 at the stage of specialized basic training

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено авторську програму вдосконалення фізичної та функціональної підготовленості дзюдоїстів 15-17 років на етапі спеціалізованої базової підготовки. У вступі обґрунтовано актуальність роботи, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, визначено особистий внесок здобувача, наведено дані щодо переліку наукових конференцій, на яких було апробовано результати дослідження, зазначено кількість публікацій автора. В першому розділі «Сучасний стан проблеми підвищення якості тренувального процесу дзюдоїстів на етапі переходу від юнацького до дорослого спорту» проаналізовано науково-методичну літературу з проблеми дослідження, зокрема детально вивчено теоретичні та практичні відомості щодо сучасного стану системи підготовки спортивного резерву в різних видах спорту, зокрема в дзюдо, проведено аналіз існуючих на сьогодні методичних підходів щодо організації

тренувальних занять юних дзюдоїстів в рамках річного циклу підготовки та пропозицій фахівців у галузі спорту вищих досягнень стосовно можливих шляхів підвищення якості тренувального процесу зазначеної категорії спортсменів та суттєвого покращення їх фізичної, функціональної, психологічної та техніко-тактичної підготовки. Значну увагу приділено засобам медико-біологічного контролю за функціональним станом і рівнем фізичної здоров'я юних спортсменів, які спеціалізуються в дзюдо. За результатами проведеного аналізу вдалося встановити, що у теперішній час досить перспективним напрямом у питанні вдосконалення тренувального процесу дзюдоїстів на етапі спеціалізованої базової підготовки, тобто на етапі безпосереднього переходу від юнацького до дорослого спорту може бути методичні підходи, які передбачають, по-перше, певний перерозподіл обсягу тренувальних навантажень в рамках підготовчого періоду річного макроциклу та, по-друге, впровадження у тренувальний процес простих, доступних та ефективних тренувальних засобів, до яких більшість фахівців відносить засоби кардіотренування. У зв'язку з вищевикладеним на сьогодні надзвичайну актуальність набувають наукові дослідження, в ході яких проводиться оцінка динаміки різних параметрів загальної підготовленості юних дзюдоїстів в рамках окремих періодів річного макроциклу, особливо підготовчого періоду. Робиться припущення, що отримані в процесі подібних наукових досліджень експериментальні матеріали є вагомим науково-методичною базою для розробки нових програм побудови тренувального процесу дзюдоїстів на етапі спеціалізованої базової підготовки з метою суттєвого покращення рівнів фізичної та функціональної підготовленості зазначеної категорії спортсменів та оптимізації тренувального процесу у цілому. У другому розділі «Методи та організація дослідження» наведено перелік методів дослідження, за допомогою яких проводили тестування фізичної й функціональної підготовленості, оцінку функціонального стану систем кровообігу та зовнішнього дихання дзюдоїстів 15-17 років, що взяли участь у дослідженні. Згідно схеми експерименту наведено дані щодо інформативності та об'єктивності застосованих методів дослідження, обґрунтовано можливість їх застосування в рамках констатувального та формувального педагогічних експериментів, наведено дані щодо організації дослідження за певними етапами, відомості про контингент обстежених дзюдоїстів 15-17 років, які займаються цим видом єдиноборств на етапі спеціалізованої базової підготовки. У дослідженні використовували наступні методи: аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічне тестування, антропометричні, фізіологічні методи дослідження, комп'ютерні програми для експрес-оцінки поточного рівня фізичної та функціональної підготовленості, функціонального стану систем кровообігу та зовнішнього дихання, педагогічний експеримент, методи математичної статистики. У третьому розділі «Вивчення впливу типової програми побудови тренувального процесу на рівень фізичної та функціональної підготовленості дзюдоїстів 15-17 років у підготовчому періоді річного макроциклу» наведено дані, які було отримано в ході констатувального експерименту. Детально проаналізовано особливості динаміки параметрів фізичної і функціональної підготовленості та функціонального стану систем кровообігу й зовнішнього дихання у дзюдоїстів 15-17 років в рамках підготовчого періоду річного циклу підготовки під впливом типової програми побудови тренувального процесу для спортсменів у цьому виді єдиноборств на етапі спеціалізованої базової підготовки. Аналіз отриманих в процесі проведення констатувального експерименту даних свідчив про недостатню ефективність використання зазначеної програми з метою поліпшення фізичної та функціональної підготовленості обстежених спортсменів та оптимізації поточного функціонального стану кардіореспіраторної системи їхнього організму.

2. The dissertation substantiates, develops and experimentally tests the author's program for improving the physical and functional fitness of judokas aged 15-17 at the stage of specialized basic training. The introduction substantiates the relevance of the work, formulates the goal, objectives, object, subject of the study, reveals the scientific novelty and practical significance of the results obtained, determines the personal contribution of the applicant, provides data on the list of scientific conferences at which the research results were tested, and indicates the number of the author's publications. The first section, "The current state of the problem of improving the quality of the training process of judoists at the stage of transition from youth to adult sports," analyzes the scientific and methodological literature on the research problem, in particular, studies in detail theoretical and

practical information on the current state of the system of training of the sports reserve in various sports, in particular in judo, analyses the currently existing methodological approaches to organizing training sessions for young judoists within the framework of the annual training cycle and offers of specialists in the field of high-performance sports regarding possible ways to improve the quality of the training process of the specified category of athletes and significantly improve their physical, functional, psychological and technical-tactical training. Considerable attention is paid to the means of medical and biological control over the functional state and level of physical health of young athletes specializing in judo. According to the results of the analysis, it was possible to establish that at present, a rather promising direction in the issue of improving the training process of judoists at the stage of specialized basic training, that is, at the stage of direct transition from youth to adult sport, may be methodological approaches that provide, firstly, a certain redistribution of the volume of training loads within the preparatory period of the annual macrocycle and, secondly, the introduction into the training process of simple, accessible and effective training tools, to which most specialists attribute cardio training tools. In connection with the above, scientific research is becoming extremely relevant today, during which the dynamics of various parameters of the general preparedness of young judoists are assessed within the framework of separate periods of the annual macrocycle, especially the preparatory period. It is assumed that the experimental materials obtained in the process of such scientific research are a significant scientific and methodological basis for the development of new programs for building the training process of judoists at the stage of specialized basic training in order to significantly improve the levels of physical and functional fitness of the specified category of athletes and optimize the training process as a whole. The second section "Methods and organization of the study" provides a list of research methods used to test physical and functional fitness, assess the functional state of the circulatory and external respiratory systems of judoists aged 15-17 who participated in the study. According to the experimental scheme, data are provided on the informativeness and objectivity of the applied research methods, the possibility of their application within the framework of ascertaining and formative pedagogical experiments is substantiated, data are provided on the organization of the study at certain stages, information about the contingent of surveyed judoists aged 15-17 who are engaged in this type of martial arts at the stage of specialized basic training. The following methods were used in the study: analysis and generalization of scientific and methodological literature, pedagogical observation, pedagogical testing, anthropometric, physiological research methods, computer programs for express assessment of the current level of physical and functional fitness, functional state of the circulatory and external respiratory systems, pedagogical experiment, methods of mathematical statistics. The third section "Study of the influence of a typical training process construction program on the level of physical and functional fitness of judokas aged 15-17 in the preparatory period of the annual macrocycle" presents data obtained during the ascertaining experiment. The features of the dynamics of the parameters of physical and functional fitness and the functional state of the circulatory and external respiratory systems in judokas aged 15-17 in the preparatory period of the annual training cycle under the influence of a typical training process construction program for athletes in this type of martial arts at the stage of specialized basic training are analysed in detail.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Черніков Ю.В., Симонік А.В. Особливості динаміки функціонального стану кардіореспіраторної системи дзюдоїстів 15-17 років під впливом типової програми тренувальних занять у підготовчому періоді річного макроциклу. Фахове видання України. Фахове видання України. Академічні візії. 2025. (46).
- Черніков Ю.В., Симонік А.В. Вплив типової програми побудови тренувального процесу на рівень загальної фізичної підготовленості дзюдоїстів 15-17 років. Фахове видання України. Академічні візії. 2025. (47).
- Черніков Ю.В. Особливості динаміки показників функціональної підготовленості дзюдоїстів 15-17 років у підготовчому періоді річного макроциклу під впливом експериментальної програми побудови тренувального процесу. Фахове видання України. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. 2025. Серія 15. 11(198). С. 227-232.
- Черніков Ю.В. Вивчення впливу експериментальної програми побудови тренувального процесу на рівень загальної фізичної підготовленості дзюдоїстів 15-17 років на етапі спеціалізованої базової підготовки. Фахове видання. Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання і спорт. 2025. № 3. С. 260-267.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Симонік Анастасія Володимирівна
2. Anastasiia V. Symonik

Кваліфікація: к. б. н., доц., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козіна Жаннета Леонідівна

2. Zhanneta Kozina

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5588-4825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коробейніков Георгій Валерійович

2. Георгій В. Коробейніков

Кваліфікація: д.б.н., професор, 14.03.26

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1097-4787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караулова Світлана Іванівна

2. Svitlana Karaulova

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1582-2368

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сватъев Андрій Вячеславович

2. Andrii V. Svatitv

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9399-1576

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тищенко Валерія Олексіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тищенко Валерія Олексіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна